

2024/2129

1.8.2024

ROZHODNUTIE RADY (EÚ) 2024/2129

z 26. júla 2024

o existencii nadmerného deficitu na Slovensku

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 126 ods. 6,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

so zreteľom na pripomienky Slovenska,

keďže:

- (1) Článok 126 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“) stanovuje, že členské štáty sa majú vyhýbať nadmernému deficitu verejných financií.
- (2) Pakt stability a rastu je založený na ciele, ktorým sú zdravé a udržateľné verejné financie ako prostriedok posilnenia podmienok pre cenovú stabilitu a silný, udržateľný a inkluzívny rast opierajúci sa o finančnú stabilitu, čím sa podporuje dosahovanie cieľov Únie v oblasti udržateľného rastu a zamestnanosti.
- (3) V postupe pri nadmernom deficite podľa článku 126 ZFEÚ, bližšie stanovenom v nariadení Rady (ES) č. 1467/97 ⁽¹⁾, ktoré je súčasťou Paktu stability a rastu, je stanovené rozhodovanie o existencii nadmerného deficitu. V protokole č. 12 o postupe pri nadmernom deficite, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a ZFEÚ, sa stanovujú ďalšie ustanovenia týkajúce sa vykonávania postupu pri nadmernom deficite. V nariadení Rady (ES) č. 479/2009 ⁽²⁾ sa stanovujú podrobné pravidlá a definície na uplatňovanie uvedených ustanovení. Reformovaný rámec správy hospodárskych záležitostí Únie, ktorý nadobudol účinnosť 30. apríla 2024, zahŕňa nariadenie Rady (EÚ) 2024/1264 ⁽³⁾, ktorým bolo zmenené nariadenie (ES) č. 1467/97. Toto rozhodnutie sa týka len prekročenia pomeru deficitu verejných financií k hrubému domácomu produktu (HDP) vzhľadom na referenčnú hodnotu 3 % HDP stanovenú v ZFEÚ v súlade s platnými právnymi ustanoveniami.
- (4) V článku 126 ods. 5 ZFEÚ sa stanovuje, že ak sa Komisia domnieva, že v členskom štáte existuje alebo sa môže vyskytnúť nadmerný deficit, má v tomto zmysle zaslať dotknutému členskému štátu stanovisko a informovať o tom Radu. Komisia po zohľadnení svojej správy z 19. júna 2024 prijatej podľa článku 126 ods. 3 ZFEÚ, a so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru prijaté podľa článku 126 ods. 4 ZFEÚ, dospela k záveru, že na Slovensku existuje nadmerný deficit. Komisia preto 8. júla 2024 adresovala Slovensku stanovisko v tomto zmysle a v súlade s tým informovala Radu.
- (5) V článku 126 ods. 6 ZFEÚ sa stanovuje, že Rada má zvážiť akékoľvek pripomienky, ktoré dotknutý členský štát prípadne predloží, pred tým, ako po celkovom zhodnotení rozhodne, či existuje nadmerný deficit. V prípade Slovenska toto celkové zhodnotenie vedie k nasledujúcim záverom.
- (6) Podľa údajov overených Komisiou (Eurostatom) 22. apríla 2024 dosiahol deficit verejných financií na Slovensku v roku 2023 výšku 4,9 % HDP a verejný dlh sa nachádzal na úrovni 56,0 % HDP. Komisia vo svojej správe podľa článku 126 ods. 3 ZFEÚ uviedla, že prekročenie deficitu v roku 2023 nad referenčnú hodnotu 3 % HDP stanovenú v ZFEÚ nie je výnimočné, keďže nevyplýva z nezvyčajnej udalosti ani z prudkého hospodárskeho poklesu v zmysle Paktu stability a rastu. Prekročenie referenčnej hodnoty stanovenej v ZFEÚ takisto nie je dočasné, pretože podľa prognózy Komisie z jari 2024 sa predpokladá, že deficit verejných financií zostane v rokoch 2024 a 2025 nad úrovňou 3 % HDP. Stručne povedané, deficit bol v roku 2023 výrazne nad referenčnou hodnotou 3 % HDP stanovenou v ZFEÚ. Prekročenie sa nepovažuje za výnimočné v zmysle ZFEÚ a Paktu stability a rastu, ani za dočasné. Kritérium deficitu vymedzené v ZFEÚ a nariadení (ES) č. 1467/97 teda *prima facie* nie je splnené.

⁽¹⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 1467/97 zo 7. júla 1997 o urýchlňovaní a objasňovaní vykonania postupu pri nadmernom schodku (Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 6).

⁽²⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 479/2009 z 25. mája 2009 o uplatňovaní Protokolu o postupe pri nadmernom schodku, ktorý tvorí prílohu Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva (Ú. v. EÚ L 145, 10.6.2009, s. 1).

⁽³⁾ Nariadenie Rady (EÚ) 2024/1264 z 29. apríla 2024, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 1467/97 o urýchlňovaní a objasňovaní vykonania postupu pri nadmernom schodku (Ú. v. EÚ L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj>).

- (7) Podľa slovenského programu stability na rok 2024 sa predpokladá, že deficit verejných financií v roku 2024 dosiahne úroveň 5,9 % HDP. Potvrďuje to prognóza Komisie z jari 2024, v ktorej sa takisto uvádza deficit na úrovni 5,9 % HDP, čo je výrazne nad referenčnou hodnotou 3 % HDP stanovenou v ZFEÚ. Zvýšenie deficitu v porovnaní s rokom 2023 odráža pokračovanie existujúcich podporných opatrení súvisiacich s cenami energie a nové opatrenia, ktorými sa zvyšujú výdavky, ako sú trvalé zvýšenie vyplácaného 13. dôchodku, zvýšené výdavky na zdravotnú starostlivosť, vytvorenie ministerstva cestovného ruchu a športu, zmena školského zákona, ktorou sa zavádza právny nárok na prijatie do materskej školy pre deti staršie ako tri roky a zlepšujú sa práva detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, a zavedenie výkonnostných zmlúv na verejných vysokých školách.
- (8) Komisia v súlade s požiadavkami článku 126 ods. 3 ZFEÚ analyzovala vo svojej správe podľa uvedeného článku aj všetky závažné faktory. Ako sa stanovuje v článku 2 ods. 4 druhom pododseku nariadenia (ES) č. 1466/97, vždy, keď pomer dlhu verejnej správy k HDP nie je vyšší ako referenčná hodnota, závažné faktory sa majú brať do úvahy v rámci postupov vedúcich k rozhodnutiu o existencii nadmerného deficitu. Celkovo sú závažné faktory skúmané v správe podľa článku 126 ods. 3 ZFEÚ priradené. Zohľadnením uvedených závažných faktorov sa nemení záver, že kritérium deficitu podľa ZFEÚ nie je splnené.
- (9) Vzhľadom na termín 20. september 2024 na predloženie národných strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánov, ktorý môže byť predĺžený v súlade s článkom 36 ods. 1 písm. a) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1263⁽⁴⁾, predbežne do 15. októbra 2024, čo je lehota na predloženie návrhov rozpočtových plánov členských štátov eurozóny, Rada berie na vedomie, že ďalší krok v postupe, konkrétne odporúčanie Komisie na odporúčanie Rady podľa článku 126 ods. 7 ZFEÚ týkajúce sa nápravy nadmerného deficitu, sa uskutoční súčasne so stanoviskami Komisie k návrhom rozpočtových plánov členských štátov eurozóny podľa článku 7 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 473/2013⁽⁵⁾. Tento prístup umožňuje zabezpečiť súlad medzi rozpočtovými požiadavkami v rámci postupu pri nadmernom deficite a postupom úprav stanoveným v národných strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánoch. Zabezpečenie takéhoto súladu a súčasné zabránenie výpadku v dohľade v rámci postupu pri nadmernom deficite si vyžaduje, aby boli národné strednodobé fiškálno-štrukturálne plány predložené včas. Tento harmonogram by sa mal považovať za výnimočný a súvisiaci s prechodom na nový rámec, takže sa ním nevytvára precedens. Rada zároveň berie na vedomie, že ak národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán nebude predložený včas, v odporúčaní Komisie na odporúčanie Rady podľa článku 126 ods. 7 ZFEÚ sa zohľadní referenčná trajektória, ktorú tomuto členskému štátu zaslala Komisia a ktorá bola určená podľa nariadenia (EÚ) 2024/1263,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Z celkového zhodnotenia vyplýva, že na Slovensku z dôvodu nedodržania kritéria deficitu existuje nadmerný deficit.

Článok 2

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho oznámenia.

Článok 3

Toto rozhodnutie je určené Slovenskej republike.

V Bruseli 26. júla 2024

Za Radu

predseda

BÓKA J.

(4) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1263 z 29. apríla 2024 o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1466/97 (Ú. v. EÚ L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

(5) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 473/2013 z 21. mája 2013 o spoločných ustanoveniach o monitorovaní a posudzovaní návrhov rozpočtových plánov a zabezpečení nápravy nadmerného deficitu členských štátov v eurozóne (Ú. v. EÚ L 140, 27.5.2013, s. 11).